

10. Familjeekonomi ur olika perspektiv

Barnens ekonomiska standard bestäms huvudsakligen av föräldrarnas inkomster tillsammans med samhällsliga bidrag och ersättningar. Genom arbete under framförallt ferier skaffar sig också många av de äldre barnen egna inkomster. Familjens inkomst, som bara är en sida av ekonomin, beror till stor del på hur många förvärvsarbetande vuxna det finns i familjen. Men familjeekonomin påverkas också av exempelvis hur många som ska försörjas samt barnens ålder. För en rättvisande bild av familjeekonomin är det därför viktigt att räkna med samtliga familjemedlemmar som bidrar både på inkomst- och utgiftssidan. I den här redovisningen har vi utnyttjat möjligheten att räkna in hemmaboende ungdomar upp till 21 år eftersom många ungdomar i den åldern fortfarande bor kvar i föräldrahemmet.

Från småbarn till tonåring

Under barndomens lopp förbättras ofta familjens ekonomi. När barnen blir äldre kan föräldrarna utöka sitt förvärvsarbete och ofta ökar också deras löner. Med tiden upphör även behovet av barnomsorg. Det visar sig också i våra mätningar att tonåringar genomsnittligt lever i mer välbärgade familjer än yngre barn. Inkomststandarden 1999 var som högst ibland de äldsta hemmaboende barnen (se tabell 10.1). Tonåringarnas familjer har mera sällan låg inkomststandard och oftare hög inkomststandard. Men använder man ett annat, ganska vanligt mått, disponibel inkomst per konsumtionsenhet ser det inte ut att vara någon större skillnad mellan åldrarna åtminstone inte upp t.o.m. 17 år (se tabell 10.2).

Disponibel inkomst – de samlade inkomsterna i en familj inklusive bidrag och med skatter och andra negativa transfereringar från dragna.

Disponibel inkomst per konsumtionsenhet – den disponibla inkomsten relaterad till försörjningsbördan. Varje person i familjen tilldelas en vikt anpassad till ålder och eventuella stordriftsfördelar enligt en sk ekvivalensskala. De olika familjemedlemmarnas vikter summeras och den disponibla inkomsten divideras med denna summa. På så sätt erhålles måttet disponibel inkomst per konsumtionsenhet.

Inkomststandard – den disponibla inkomsten dividerad med en norm för levnadsomkostnader vars storlek beror av familjens storlek och sammansättning. Normen består av tre delar: 1. baskonsumtion (exempelvis mat och kläder); 2. kostnader för boendet samt 3. eventuella barnomsorgsutgifter och fackföreningsavgifter.

Läs mer om de olika begreppen i bilagan om Olika inkomstbegrepp.

Barnfamiljer med låg inkomstnivå

1999 tillhörde 12 procent av samtliga hemmaboende 0–21-åringar familjer med en inkomststandard mindre än 1 (se tabell 10.1). Det kan jämföras med samtliga barnlösa 22 år och äldre där motsvarande andel är 8 procent. Skillnaden är dock stor mellan ensamstående och sammanboende, 14 respektive 3 procent.

Ungdomar, 18–21 år, som flyttat hemifrån utgör en extremgrupp. Omkring hälften har en inkomststandard mindre än 1. Förmodligen finns det ungdomar som får ekonomiskt stöd från föräldrar även sedan de flyttat hemifrån men sådant stöd har vi emellertid ingen information om.

Endast 4 procent av barnen hamnar under en inkomststandard på 0,75. Skydds nätet kring barnfamiljen förmår i de allra flesta fall hindra att den faller mycket långt under strecket för en minsta rimlig inkomstnivå.

Även om familjen har en inkomststandard på minst 1 kan man ha ekonomiska bekymmer. 21 procent av barnen 0–17 år tillhör familjer där föräldrarna saknar kontantmarginal, dvs. de kan inte få fram 14 000 kronor med en veckas varsel. Detta framgår från 1999/00 års undersökningar om levnadsförhållanden (se tabell 10.3).

De barnfamiljer som har det sämst ställt är de sammanboende där bara en av föräldrarna förvärvsarbetar och de ensamstående, dvs. familjer med högst en förvärvsinkomst. Den disponibla inkomsten per konsumtionsenhet är i dessa grupper 79 000 respektive 84 000 kronor per konsumtionsenhet (se tabell 10.2). Motsvarande genomsnittliga belopp för hemmaboende 0–21-åringar är 98 000 kronor per konsumtionsenhet. Generellt hör också flerbarnsfamiljerna till de sämst ställda. Den disponibla inkomsten per konsumtionsenhet för barn i familjer med 3+ hemmaboende barn är 84 000 kronor per konsumtionsenhet.

Barn i välbeställda familjer

Ca 13 procent av hemmaboende 0–21-åringar tillhörde under 1999 familjer med en inkomststandard över 2 (se tabell 10.1). Familjen skulle kunna försörja ännu en lika stora familj utan att någon hade en standard under ”rimlig nivå”. Att ha det gott ställt i den mening vi talar om här, förekommer nästan bara bland barn med sammanboende föräldrar som båda förvärvsarbetar. Allra vanligast är det när det bara finns ett barn i familjen. Här framkommer att drygt 30 procent av barnen som 1999 lever en-

samma med sammanboende föräldrar tillhör välbeställda familjer dvs. familjer där inkomststandarden är 2 eller mer och dessa familjer disponerar årligen 127 000 kronor per konsumtionsenhet, 29 000 kronor mer än vad som gäller genomsnittligt i familjer med hemmaboende 0–21-åringar (se tabell 10.2).

Familjestödets betydelse

I tabell 10.4 redovisas barnbidragets, bostadbidragets, underhållsstödets, föräldrapenningens samt socialbidragets andel av den disponibla inkomsten. Barnen tillhör familjer där den disponibla inkomsten till ca 17 procent består av de ovan nämnda transfereringarna/bidragen. Neddragningar inom välfärdssystemet får därför stora konsekvenser för barnen och deras familjer.

Sammansättningen av den disponibla inkomstens bidragsdel varierar berorende på om barnet lever med en eller två föräldrar. Underhållsstödet har störst betydelse för de ensamstående, drygt 11 procent av den disponibla inkomsten utgörs av underhållsstöd men för denna grupp bidrar också bostadsbidraget till barnets försörjning med omkring 8 procent. För barn med sammanboende föräldrar är barnbidraget den transferering som betyder mest för den disponibla inkomsten.

Långt ifrån alla familjer med svag ekonomi söker socialbidrag. Men för en del av dem som får socialbidrag är det detta som hindrar att familjen hamnar under strecket för vad vi kallat ”lägsta rimliga standard”. Utan socialbidrag skulle ytterligare 6 procent av barnen i de ensamstående familjerna hamna under strecket och ytterligare 3 procent av de sammanboende med endast en förvärvsarbete (se tabell 10.1). Fler barn än så tillhör familjer som fått socialbidrag någon gång under 1999. Det gäller 10 procent av samtliga barn 0–17 år och omkring 24 procent av barn med en ensamstående förälder och 14 procent i familjer med sammanboende föräldrar där det endast finns en förvärvsarbete (se tabell 10.5).

Förändringar under 90-talet

Under mitten av 1990-talet har hushållen, och då främst barnfamiljerna, berörts av förändringar på arbetsmarknaden samt i regelsystemen som styr de ekonomiska stöden från samhället. Neddragningarna inom välfärdsområdet har påverkat ekonomin för barnen och deras föräldrar. År 1996 var det 20 procent av barnen 0–21 år som levde i familjer med inkomststandard mindre än 1 och inkomststandarden detta år var därmed den lägsta uppmätta under perioden 93–99 (se tabellerna 10.7–10.8). Därefter har standarden förbättrats för barnen och 1999 uppmättes de högsta värdena. Om vi studerar de enskilda familjetyperna så ser vi att denna förbättring inte gäller alla barn. De mest utsatta grupperna, barn som lever med ensamstående föräldrar samt barn där endast en vuxen förvärvsarbetar, har visserligen fått det bättre mot slutet av den undersökta

perioden men de har inte återhämtat sig helt och hållet till den nivå som gällde för gruppen 1993.

Barn i olika kommuner

Den ekonomiska standarden ser olika ut för barn i olika delar av landet. Barnen i våra storstäder tillhör oftare de sämst ställda familjerna. I förortskommunerna kring våra storstäder hittar vi däremot barnen i de mest välbeställda familjerna. På landsbygden är småföretagandet vanligare och den inkomstnivå vi i statistiken mäter för den gruppen hör oftast till de lägre. I tabell 10.10 presenteras statistik över barn, 0–17 år, och deras familjer kommun- och länsvis. Statistiken bygger på uppgifter från den totalräknade inkomststatistiken (IoF) och är därför inte direkt jämförbar med övriga resultat som redovisas här (se bilagan om Olika inkomstbegrepp). I tabell 10.3 finns uppgifter för barn i olika kommungrupper. Indelningen följer Svenska kommunförbundets indelning i kommungrupper.

Barn med utrikesfödda föräldrar

Gruppen utrikesfödda är en heterogen grupp när det gäller ålderssammansättning, antal år man varit bosatt i Sverige, födelseland samt anknytning till arbetsmarknaden. Det gör det svårt att analysera och förklara den ekonomiska standarden för barn med utrikesfödda föräldrar. Tabell 10.9 visar att skillnader finns mellan barn i familjer där föräldrarna är födda i Sverige och barn med utrikesfödda föräldrar. Det gäller i synnerhet barn med sammanboende föräldrar. Bland barn med båda föräldrarna utrikesfödda var det ca en tredjedel som levde med en inkomststandard under 1.0. Skattningen är dock osäker. För barn med sammanboende föräldrar båda födda i Sverige var motsvarande siffra ca 7 procent. De ekonomiska villkoren är mer likartade för barn med ensamstående föräldrar. Bland de barnen är det drygt 20 procent som 1999 hade en inkomststandard under 1, oberoende av föräldrarnas födelseland.

Barn med egna arbetsinkomster

I gruppen 16–17-åringar hade 60 procent egna arbetsinkomster 1999 dvs. inkomster för vilka arbetsgivaren lämnat kontrolluppgift (se tabell 10.6). Därutöver kan det finnas barn med arbetsinkomster för vilka kontrolluppgift inte lämnas. Av flickorna, 16–17 år, var det 61 procent och av pojkarna 58 procent som hade arbetsinkomster. Bland 13–15-åringarna var det 17 procent som hade egna arbetsinkomster enligt kontrolluppgifterna. Inkomsterna var vanligtvis små, under 10 000 kronor. Ett litet antal tjänade 20 000 kronor eller mer.

Tabell 10.1

Barn i familjer med hemmaboende barn 0–21 år efter familjens inkomststandard och andelen barn som tillhör familjer med låg och med hög ekonomisk standard 1999

Barnets ålder Familjetyp Antal barn i familjen	Inkomst- standard Median	Andel (%) med inkomststandard			Spridningsmått		Andel (%) med inkomstst under 1.0, socialbidrag ej inräknat
		under 0.75	under 1.0	över el lika med 2.0	P10/ median	P90/ median	
0–5 år	1,34	5	16 ± 3	8	0,67	1,44	18
6–12 år	1,35	4	13 ± 2	10	0,70	1,47	15
13–17 år	1,43	2	10 ± 3	15	0,70	1,59	13
18–21 år	1,62	3	8 ± 3	27	0,65	1,55	10
0–17 år	1,36	4	13 ± 2	11	0,69	1,50	15
0–21 år	1,38	4	12 ± 2	13	0,69	1,53	15
Barn i familjer med							
1 hemmaboende barn 0–21 år	1,58	3	10 ± 3	24	0,63	1,58	13
2 hemmaboende barn 0–21 år	1,41	3	10 ± 3	12	0,70	1,48	12
3+ hemmaboende barn 0–21 år	1,27	4	17 ± 4	7	0,70	1,44	19
Barn med sammanboende föräldrar och							
1 hemmaboende barn 0–21 år	1,46	3	10 ± 2	15	0,68	1,51	12
2 hemmaboende barn 0–21 år	1,71	2	8 ± 3	31	0,62	1,57	9
3+ hemmaboende barn 0–21 år	1,51	4	8 ± 3	14	0,72	1,45	9
1 hemmaboende barn 0–21 år	1,31	4	14 ± 3	7	0,69	1,42	16
Barn med sammanboende föräldrar och							
en förvärvsarbetsande förälder	1,15	16	35 ± 8	4	0,56	1,47	38
två förvärvsarbetsande föräldrar	1,52	1	4 ± 1	17	0,74	1,51	4
Barn med ensamstående föräldrar därav							
mödrar	1,13	4	22 ± 5	4	0,79	1,39	28
förvärvsarbetsande förälder	1,11	4	24 ± 6	2	0,80	1,32	31
förvärvsarbetsande förälder	1,15	3	16 ± 5	3	0,82	1,31	19
Ensam barn med ensamstående förälder							
	1,23	5	15 ± 5	6	0,74	1,48	21
Ej hemmaboende ungdomar 18–21 år							
	1,05	27	47 ± 6	4	0,38	1,68	50
<i>Som jämförelse</i>							
Ensamstående vuxna utan barn							
22–29 år	1,35	4	14 ± 1	16	0,70	1,64	16
30–64 år	1,40	6	18 ± 4	13	0,62	1,50	21
65– år	1,54	4	9 ± 2	23	0,66	1,58	11
65– år	1,12	3	18 ± 2	8	0,83	1,70	18
Sammanboende vuxna utan barn							
22–29 år	2,01	1	3 ± 1	51	0,64	1,57	3
30–64 år	1,99	1	2 ± 1	49	0,72	1,38	3
65– år	2,19	1	3 ± 1	63	0,67	1,52	3
65– år	1,66	1	3 ± 1	30	0,70	1,73	3
Samtliga 22–64 år utan barn							
	1,87	3	7 ± 1	43	0,59	1,58	8
Samtliga 65– år utan barn							
	1,42	1	10 ± 1	20	0,71	1,78	10
Samtliga 22– år utan barn							
	1,70	2	8 ± 1	35	0,61	1,67	9
Samtliga							
	1,53	3	10 ± 1	24	0,65	1,67	12

Källa: SCB Hushållens ekonomi (HEK) 1999

Beräkningar gjorda för familjer där de vuxna har bott i Sverige hela året – helårspopulationen

Inkomststandard = Disponibel inkomst/norm för levnadsstandard. Norm för levnadsstandard utgörs av tidigare socialbidragsnormer uppräknat till 1999 års nivå, verklig boendekostnad och barnomsorgskostnad. Vid värdet 1 ligger familjen på gränsen för "lägsta rimliga standard". Vid värdet 2 är inkomsterna tillräckliga för försörjning av två familjer utan att någon ska ha lägre standard än "lägsta rimliga standard".

Inkomststandard, socialbidrag ej inräknat = Inkomststandard där socialbidrag ej ingår i den disponibla inkomsten.

Andel med inkomststandard under värdet 1 ges med 95–procentigt konfidensintervall.

Tabell 10.2

Barn i familjer med hemmaboende barn 0–21 år efter familjens disponibla inkomst per konsumtionsenhet och andelen barn som tillhör familjer med låga disponibla inkomster 1999

Barnets ålder Familjetyp Antal barn i familjen	Disponibel inkomst per konsumtionsenhet Median	Andel under 50 % av medianen för samtliga hushåll	Hemmaboende barn/vuxna 1000-tal
0–5 år	99 000	7 ± 2,0	571
6–12 år	96 000	5 ± 2,0	856
13–17 år	96 000	3 ± 1,3	491
18–21 år	109 000	5 ± 2,9	243
0–17 år	96 000	5 ± 1,3	1 918
0–21 år	98 000	5 ± 1,3	2 161
Barn i familjer med			
1 hemmaboende barn 0–21 år	116 000	2 ± 1,0	448
2 hemmaboende barn 0–21 år	102 000	4 ± 2,1	972
3+ hemmaboende barn 0–21 år	84 000	8 ± 2,6	741
Barn med sammanboende föräldrar och	101 000	5 ± 1,5	1 763
1 hemmaboende barn 0–21 år	127 000	2 ± 0,8	318
2 hemmaboende barn 0–21 år	106 000	4 ± 2,4	801
3+ hemmaboende barn 0–21 år	86 000	8 ± 2,9	644
Barn i familjer med sammanboende föräldrar och en förvärvsarbetsande förälder	79 000	21 ± 8,3	257
två förvärvsarbetsande föräldrar	106 000	2 ± 0,7	1 452
Barn med ensamstående föräldrar därav	84 000	4 ± 2,1	399
mödrar	81 000	5 ± 2,5	324
förvärvsarbetsande förälder	87 000	3 ± 2,1	284
Ensambarn med ensamstående förälder	97 000	5 ± 2,9	130
Ej hemmaboende ungdomar 18–21 år	78 000	28 ± 5,5	157
Som jämförelse			
Ensamstående vuxna utan barn	113 000	3 ± 0,7	1 874
22–29 år	112 000	6 ± 2,5	363
30–64 år	132 000	3 ± 1,0	831
65– år	97 000	2 ± 0,7	679
Sammanboende vuxna utan barn	152 000	1 ± 0,3	2 269
22–29 år	152 000	1 ± 1,0	271
30–64 år	169 000	1 ± 0,5	1 239
65– år	120 000	1 ± 0,4	759
Samtliga 22–64 år utan barn	148 000	2 ± 0,5	2 705
Samtliga 65– år utan barn	107 000	1 ± 0,4	1 439
Samtliga 22– år utan barn	134 000	2 ± 0,4	4 143
Samtliga	113 000	4 ± 0,6	8 555

Källa: SCB Hushållens ekonomi (HEK) 1999

Beräkningar gjorda för familjer där de vuxna har bott i Sverige hela året – helårspopulationen

För beskrivning av disponibel inkomst per konsumtionsenhet se bilaga Olika inkomstbegrepp

Andel under 50 procent av medianen ges med 95–procentigt konfidensintervall

Tabell 10.3

Barn som tillhör familjer med och utan kontantmarginal och som tillhör familjer som har svårt att betala löpande utgifter för mat, hyra och räkningar. 1999/2000. Procentandelar

Barnets ålder Familjetyp Antal barn i familjen	Har kontant- marginal	därav egna medel	kan låna	Saknar kontant- marginal	Samt- liga barn	Svårt med löpande utgifter	Antal barn i 1000-tal ULF 99/00
0-5 år	79	51	27	21 ± 3	100	25 ± 4	569
6-12 år	79	52	26	21 ± 2	100	25 ± 4	882
13-17 år	79	56	22	21 ± 3	100	23 ± 4	521
0-17 år	79	53	25	21 ± 2	100	24 ± 2	1 973
Barn i familjer med							
1 hemmaboende barn 0-17 år	81	57	23	19 ± 4	100	21 ± 5	428
2 hemmaboende barn 0-17 år	82	57	24	18 ± 2	100	22 ± 3	925
3+ hemmaboende barn 0-17 år	74	44	29	26 ± 3	100	30 ± 4	650
Barn med sammanboende föräldrar och							
1 hemmaboende barn 0-17 år	84	58	25	16 ± 1	100	19 ± 2	1 621
2 hemmaboende barn 0-17 år	90	67	21	10 ± 3	100	12 ± 4	305
3+ hemmaboende barn 0-17 år	86	62	24	14 ± 2	100	16 ± 3	776
	77	47	29	23 ± 3	100	27 ± 4	541
Barn med sammanboende föräldrar och							
en förvärvsarbetande förälder	84	58	25	16 ± 1	100	19 ± 2	1 621
två förvärvsarbetande föräldrar	70	41	29	30 ± 4	100	30 ± 6	321
	90	65	24	10 ± 1	100	15 ± 2	1 229
Barn med ensamstående föräldrar							
därav mödrar	58	31	27	42 ± 6	100	48 ± 8	351
	54	26	27	47 ± 6	100	55 ± 9	278
Ensbarn med ensamstående förälder							
	61	33	27	39	± 10100	42	± 14123
Förskolebarn från 2 år							
med sammanboende föräldrar	79	50	28	22	± 3100	26	± 4597
där båda förvärvsarbetar/studerar	82	55	27	18	± 3100	21	± 4507
(exkl föräldralediga)	86	58	27	14	± 3100	19	± 5366
där en eller bägge förvärvsarbetar/ studerar ej (inkl föräldralediga)	72	46	25	28	± 6100	24	± 8 14
med ensamstående förälder	57	22	35	43	± 11100	55	± 1590
Skolbarn t o m 12 år							
med sammanboende föräldrar	80	53	26	20	± 3100	24	± 4706
där båda förvärvsarbetar/studerar	85	57	27	15	± 2100	19	± 4566
(exkl föräldralediga)	90	61	27	11	± 2100	15	± 4469
där en eller bägge förvärvsarbetar/ studerar ej (inkl föräldralediga)	62	38	24	38	± 8100	35	± 1098
med ensamstående förälder	61	37	23	39	± 9100	45	± 13140
Barn 0-17 år boende i							
Storstäder	75	51	24	25	± 5100	31	± 7305
Förortskommuner	83	60	22	18	± 4100	24	± 6331
Större städer	80	52	26	20	± 3100	21	± 4514
Medelstora städer	82	55	26	18	± 4100	22	± 6272
Industrikommuner	77	52	25	23	± 5100	20	± 7175
Landsbygdskommuner	75	49	25	25	± 8100	35	± 1296
Glesbygdskommuner	83	44	39	17	± 10100	26	± 1448
Övriga större kommuner	74	47	26	26	± 6100	29	± 9130
Övriga mindre kommuner	81	49	31	19	± 7100	20	± 10103
Alla barn 0-17 år	79	53	25	21	± 2100	24	± 21 973

Källa: SCB, *Undersökningar av levnadsförhållanden (ULF)*.

Kontantmarginal = Möjlighet att inom en vecka skaffa fram 14 000 kronor.

Svårt med löpande utgifter = Det har under de senaste 12 månaderna hänt att man haft svårighet att klara de löpande utgifterna för mat, hyra, räkningar mm. Uppgiften finns endast för 2000.

Andelen som saknar kontantmarginal och andelen som har svårt att betala utgifter ges med 95-procentigt konfidensintervall

Tabell 10.4

Barn i familjer med hemmaboende barn 0–21 år efter familjestödets andel av den disponibla inkomsten 1999

Barnets ålder Familjetyp Antal barn i familjen	Bidragets andel (i %) av den disponibla inkomsten					
	Barn- bidrag	Bostads- bidrag	Underhålls- stöd	Föräldra- penning	Social- bidrag	Samtliga bidrag
0–5 år	6,1	2,3	1,8	8,5	3,1	21,9
6–12 år	7,9	2,5	3,4	2,1	1,9	17,8
13–17 år	6,2	2,5	3,5	0,5	2,4	15,2
18–21 år	1,7	1,5	1,3	0,2	1,9	6,6
0–17 år	6,9	2,5	3,0	3,6	2,3	18,3
0–21 år	6,4	2,4	2,8	3,2	2,3	17,0
Barn i familjer med						
1 hemmaboende barn 0–21 år	2,9	2,3	2,2	2,5	2,4	12,2
2 hemmaboende barn 0–21 år	5,8	2,2	2,7	3,3	2,0	15,9
3+ hemmaboende barn 0–21 år	9,2	2,7	3,3	3,6	2,6	21,4
Barn med sammanboende föräldrar och						
1 hemmaboende barn 0–21 år	6,0	1,0	0,8	3,7	1,8	13,2
2 hemmaboende barn 0–21 år	2,2	0,6	0,3	3,2	1,4	7,7
3+ hemmaboende barn 0–21 år	5,4	0,8	0,7	3,6	1,4	11,9
3+ hemmaboende barn 0–21 år	8,6	1,4	1,1	4,0	2,4	17,6
Barn i familjer med sammanboende föräldrar och en förvärvsarbetande förälder	9,6	2,9	2,2	4,4	2,4	21,4
två förvärvsarbetande föräldrar	5,9	0,2	0,7	3,6	0,2	10,7
Barn med ensamstående föräldrar därav	8,0	8,4	11,6	1,2	4,6	33,7
mödrar	8,5	9,6	12,2	1,2	5,0	36,6
förvärvsarbetande förälder	7,9	6,8	11,3	1,5	1,3	28,9
Ensambarn med ensamstående förälder	4,5	6,5	6,8	0,8	4,7	23,2
Ej hemmaboende ungdomar 18–21 år	0,4	1,9	0,3	0,4	8,1	11,1
<i>Som jämförelse</i>						
Ensamstående vuxna utan barn	0,0	5,2	0,0	0,0	2,5	7,7
22–29 år	0,0	1,1	0,0	0,0	3,8	5,0
30–64 år	0,1	2,5	0,0	0,0	3,6	6,2
65– år	0,0	10,7	0,0	0,0	0,4	11,1
Sammanboende vuxna utan barn	0,0	0,5	0,0	0,0	0,5	1,0
22–29 år	0,0	0,4	0,0	0,0	0,9	1,4
30–64 år	0,0	0,2	0,0	0,0	0,4	0,6
65– år	0,0	0,9	0,0	0,0	0,5	1,5
Samtliga 22–64 år utan barn	0,0	1,0	0,0	0,0	1,9	3,0
Samtliga 65– år utan barn	0,0	5,5	0,0	0,0	0,5	6,0
Samtliga 22– år utan barn	0,0	2,6	0,0	0,0	1,4	4,0
Samtliga	2,9	2,3	1,1	1,6	1,9	9,8

Källa: SCB Hushållens ekonomi (HEK) 1999

Beräkningar gjorda för familjer där de vuxna har bott i Sverige hela året – helårspopulationen

Föräldrapenningen är beräknad netto, dvs efter skatt

Tabell 10.5

Barn 0–21 år som tillhör familjer som fått socialbidrag någon gång under 1999

Barnets ålder Familjetyp Antal barn i familjen	Andel (i %) som har fått socialbidrag	Antal barn i 1000-tal HINK
0–5 år	12	571
6–12 år	8	856
13–17 år	9	491
18–21 år	10	243
0–17 år	10	1 918
0–21 år	10	2 161
Barn i familjer med		
1 hemmaboende barn 0–21 år	11	448
2 hemmaboende barn 0–21 år	7	972
3+ hemmaboende barn 0–21 år	12	741
Barn med sammanboende föräldrar och		
1 hemmaboende barn 0–21 år	6	1 763
2 hemmaboende barn 0–21 år	5	318
3+ hemmaboende barn 0–21 år	5	801
3+ hemmaboende barn 0–21 år	9	644
Barn i familjer med sammanboende föräldrar och en förvärvsarbetande förälder		
två förvärvsarbetande föräldrar	14	257
	2	1 452
Barn med ensamstående föräldrar därav		
mödrar	24	399
förvärvsarbetande förälder	27	324
	15	284
Ensbarn med ensamstående förälder		
	25	130

Källa: SCB Hushållens ekonomi (HEK) 1999

Beräkningar gjorda för familjer där de vuxna har bott i Sverige hela året – helårspopulationen

Tabell 10.6

Barn med egna arbetsinkomster 1999. Procentandelar

	Andel (i %) med egna arbetsinkomster				Median för barn med arbetsinkomst	Antal barn i 1000-tal
	Totalt	Därav med inkomst av arbete om				
		1–9 999 kr	10 000–19 999 kr	20 000 kr eller mer		
Flickor						
13–15 år	16	15	0,5	0,1	1 694	154
16–17 år	61	46	10	5	5 054	97
13–17 år	33	27	4	2	3 939	251
Pojkar						
13–15 år	17	16	0,7	0,2	2 049	163
16–17 år	58	42	11	5	6 011	103
13–17 år	33	26	5	2	4 378	266
Flickor och pojkar						
13–15 år	17	16	0,6	0,2	1 880	316
16–17 år	60	44	11	5	5 500	200
13–17 år	33	27	4	2	4 130	516

Källa: SCB Inkomst- och förmögenhetsregistret (loF) 1999

Tabell 10.7

Barn i familjer med hemmaboende barn 0–21 år efter familjens inkomststandard 1993–1999

Barnets ålder Familjetyp Antal barn i familjen	Inkomststandard						
	Median 1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
0–5 år	1,25	1,27	1,24	1,20	1,23	1,30	1,34
6–12 år	1,24	1,26	1,24	1,20	1,24	1,30	1,35
13–17 år	1,36	1,38	1,34	1,35	1,36	1,39	1,43
18–21 år	1,58	1,58	1,49	1,49	1,53	1,55	1,62
0–17 år	1,28	1,29	1,26	1,23	1,26	1,32	1,36
0–21 år	1,30	1,31	1,27	1,25	1,29	1,34	1,38
Barn i familjer med							
1 hemmaboende barn 0–21 år	1,46	1,51	1,44	1,45	1,49	1,51	1,58
2 hemmaboende barn 0–21 år	1,33	1,34	1,32	1,29	1,34	1,37	1,41
3+ hemmaboende barn 0–21 år	1,20	1,20	1,16	1,13	1,16	1,22	1,27
Barn med sammanboende föräldrar och							
1 hemmaboende barn 0–21 år	1,34	1,35	1,32	1,30	1,35	1,40	1,46
2 hemmaboende barn 0–21 år	1,56	1,62	1,56	1,55	1,62	1,65	1,71
3+ hemmaboende barn 0–21 år	1,37	1,37	1,35	1,33	1,41	1,43	1,51
3+ hemmaboende barn 0–21 år	1,20	1,22	1,18	1,16	1,17	1,26	1,31
Barn i familjer med sammanboende föräldrar och							
en förvärvsarbetsande förälder	1,20	1,19	1,12	1,09	1,12	1,16	1,15
två förvärvsarbetsande föräldrar	1,38	1,40	1,37	1,37	1,43	1,46	1,52
Barn med ensamstående föräldrar							
därav	1,17	1,16	1,11	1,07	1,08	1,08	1,13
mödrar	1,16	1,15	1,11	1,05	1,08	1,08	1,11
förvärvsarbetsande förälder	1,17	1,18	1,13	1,13	1,13	1,12	1,15
Ensambarn med ensamstående förälder							
	1,24	1,20	1,18	1,19	1,14	1,16	1,23
Ej hemmaboende ungdomar 18–21 år							
	1,18	1,08	0,96	0,96	1,00	0,96	1,05
Som jämförelse							
Ensamstående vuxna utan barn							
22–29 år	1,34	1,32	1,29	1,29	1,32	1,31	1,35
30–64 år	1,38	1,34	1,33	1,32	1,37	1,34	1,40
65– år	1,52	1,47	1,43	1,47	1,49	1,54	1,54
65– år	1,13	1,13	1,12	1,10	1,10	1,08	1,12
Sammanboende vuxna utan barn							
22–29 år	1,81	1,80	1,80	1,82	1,87	1,90	2,01
30–64 år	1,82	1,77	1,77	1,84	1,84	1,88	1,99
65– år	1,98	1,99	1,94	1,97	2,03	2,07	2,19
65– år	1,54	1,54	1,59	1,60	1,60	1,61	1,66
Samtliga 22–64 år utan barn							
	1,75	1,74	1,69	1,73	1,77	1,80	1,87
Samtliga 65– år utan barn							
	1,36	1,39	1,39	1,38	1,39	1,37	1,42
Samtliga 22– år utan barn							
	1,62	1,60	1,58	1,60	1,64	1,65	1,70
Samtliga							
	1,43	1,44	1,40	1,41	1,45	1,47	1,53

Källa: SCB Hushållens ekonomi (HEK) 1993–1999

Beräkningar gjorda för familjer där de vuxna har bott i Sverige hela året – helårspopulationen

Inkomststandard = Disponibel inkomst/norm för levnadsstandard. Norm för levnadsstandard utgörs av tidigare socialbidragsnormer uppräknat till 1999 års nivå, verklig boendekostnad och barnomsorgskostnad. Vid värdet 1 ligger familjen på gränsen för "lägsta rimliga standard". Vid värdet 2 är inkomsterna tillräckliga för försörjning av två familjer utan att någon ska ha lägre standard än "lägsta rimliga standard".

Tabell 10.8

Barn i familjer med hemmaboende barn 0–21 år efter andelen barn som tillhör familjer med låg ekonomisk standard 1993–1999

Barnets ålder Familjetyp Antal barn i familjen	Andel barn (i %) som tillhör familjer med inkomststandard under 1.0						
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
0–5 år	14	14	18	24	20	19	16
6–12 år	14	14	17	22	19	16	13
13–17 år	11	10	15	17	15	13	10
18–21 år	6	7	9	9	14	12	8
0–17 år	14	13	17	21	19	16	13
0–21 år	13	12	16	20	18	16	12
Barn i familjer med							
1 hemmaboende barn 0–21 år	9	9	11	12	13	11	10
2 hemmaboende barn 0–21 år	9	10	13	17	13	11	10
3+ hemmaboende barn 0–21 år	20	16	23	30	28	24	17
Barn med sammanboende föräldrar och							
1 hemmaboende barn 0–21 år	7	6	8	7	7	7	8
2 hemmaboende barn 0–21 år	7	7	9	13	9	8	8
3+ hemmaboende barn 0–21 år	19	14	22	26	26	20	14
Barn i familjer med sammanboende föräldrar och							
en förvärvsarbetande förälder	26	18	32	38	32	27	35
två förvärvsarbetande föräldrar	7	6	7	9	7	6	4
Barn med ensamstående föräldrar							
därav	19	26	27	36	33	33	22
mödrar	21	27	26	40	34	33	24
förvärvsarbetande förälder	19	21	22	29	27	23	16
Ensambarn med ensamstående förälder							
	14	19	19	23	26	23	15
Ej hemmaboende ungdomar 18–21 år							
	35	42	53	52	49	57	47
<i>Som jämförelse</i>							
Ensamstående vuxna utan barn							
22–29 år	15	14	15	17	17	19	14
30–64 år	16	17	17	21	18	21	18
65– år	10	9	11	11	11	11	9
20	18	20	21	24	27	18	
Sammanboende vuxna utan barn							
22–29 år	4	3	4	4	3	4	3
30–64 år	3	3	4	5	4	5	2
65– år	4	3	4	4	3	3	3
6	3	3	3	3	4	3	
Samtliga 22–64 år utan barn							
	7	7	8	8	8	8	7
Samtliga 65– år utan barn							
	11	9	11	12	13	15	10
Samtliga 22– år utan barn							
	9	8	9	9	9	11	8
Samtliga							
	11	10	12	14	13	13	10

Källa: SCB Hushållens ekonomi (HEK) 1993–1999

Beräkningar gjorda för familjer där de vuxna har bott i Sverige hela året – helårspopulationen

Inkomststandard = Disponibel inkomst/norm för levnadsstandard. Norm för levnadsstandard utgörs av tidigare socialbidragsnormer uppräknat till 1999 års nivå, verklig boendekostnad och barnomsorgskostnad. Vid värdet 1 ligger familjen på gränsen för "lägsta rimliga standard".

Tabell 10.9

Barn i familjer med hemmaboende barn 0-21 år efter föräldrarnas födelseland, familjens inkomststandard och disponibla inkomst per konsumtionsenhet 1999

	Inkomststandard Median	Andel (%) med inkomststandard under 1.0	Disponibel inkomst per konsumtionsenhet Median	Andel under 50% av medianen för samtliga hushåll	Antal barn i 1000-tal
Barn i familjer med föräldrar					
födda i Sverige därav med	1,42	9 ± 1	100 000	4 ± 0,9	1 738
ensamstående förälder	1,14	22 ± 5	86 000	4 ± 2,4	330
sammanboende föräldrar	1,50	7 ± 1	104 000	3 ± 0,9	1 408
Barn med sammanboende föräldrar					
där en är utrikesfödd ¹⁾	1,38	16 ± 10	99 000	13 ± 9,5	190
Barn med sammanboende föräldrar					
där båda är utrikesfödda	1,13	37 ± 10	75 000	13 ± 8,8	165
Barn med ensamstående förälder					
född utrikes	1,11	22 ± 12	79 000	4 ± 4,3	69
Samtliga	1,38	12 ± 2	98 000	5 ± 1,3	2 161

Källa: SCB Hushållens ekonomi (HEK) 1999

Beräkningar gjorda för familjer där de vuxna har bott i Sverige hela året – helårspopulationen

Inkomststandard = Disponibel inkomst/norm för levnadsstandard. Norm för levnadsstandard utgörs av tidigare socialbidragsnormer uppräknat till 1999 års nivå, verklig boendekostnad och barnomsorgskostnad. Vid värdet 1 ligger familjen på gränsen för "lägsta rimliga standard". Vid värdet 2 är inkomsterna tillräckliga för försörjning av två familjer utan att någon ska ha lägre standard än "lägsta rimliga standard".

Andel med inkomststandard under värdet 1 samt andelen under 50% av medianen för disponibel inkomst per konsumtionsenhet ges med 95-procentigt konfidensintervall.

För beskrivning av disponibel inkomst per konsumtionsenhet se bilaga Olika Inkomstbegrepp

1) Familjer där en förälder är utrikesfödd och en är född i Sverige